

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Seja mestnega občinskega sveta

REŠITEV DOLGE VRSTE VAŽNIH KOMUNALNIH VPRAŠANJ.

Mariborski občinski svet je imel sinoči v mestni posvetovalnici svojo 5. redno sejo. Še pred otvoritvijo se je župan g. dr. Lipold spomnil smrti msgr. dr. Antona Jerovška z besedami: »Gospodje občinski svetniki! Preminul je mož, ki je stavil vse svoje široko znanje, dolgoletne izkušnje in veliko sposobnost v korist mestne občine mariborske že od prvih početkov občinske uprave po osvoboditvi pa do svoje smrti. Bil je izvoljen leta 1921. v občinski svet, leta 1924. je postal član mestnega sveta in finančni referent. Občina mu bo za vse njegovo delovanje ohranila časten in hvaležen spomin!« Navzoči občinski svetniki so stoji poslušali županove besede in zaklicali zaslužnemu pokojniku trikratni »Slava!«

Nato je župan po ugotovitvi sklepčnosti otvoril sejo in podal predsedstveno poročilo. Omenil je najprej, da je odložil občinski mandat radi rahlega zdravja dolgoletni občinski svetnik g. Štefan Dolček. Občinski svet mu je izrekel za njegovo nesebično delovanje zahvalo. Nadalje je župan sporočil občinskemu svetu sklep upravnega odbora mariborskih podjetij, da se je spremenil naziv in se bodo v bodoče imenovala samo Mariborska podjetja. V poseben šolski odbor Obrtnih nadaljevalnih šol je župan predlagal za predsednika občinskega svetnika Bureša, za člana odbora pa občinskega svetnika Grčarja. Županov predlog je bil soglasno sprejet, kakor tudi predlog, da se imenujeta v odsek za pregled bilance mestnega avtobusnega podjetja namesto občinskih svetnikov Perica in Lenarda, ki sta preobložena z delom pri mariborskih podjetjih, občinska svetnika dr. Kovačec in Roglič. Končno je župan ex praesidio še predlagal naj se delokrog mestnega kopalniškega odseka razširi na vprašanje tujkeza prometa in naj se odsek imenuje »Kopalniški odsek in odsek za tujski promet«. Odsek bo sam stavljal konkretne predloge in se širokopoteznejše bavil z vsem, kar zadeva napredek našega tujkega prometa.

Sledila so poročila posameznih odsekov. Za prvi odsek je poročal občinski svetnik dr. Stranšek. Odsek je razpravljal o uradnem predlogu za uvedbo nedeljenega uradovanja ter ugotovil, da bi se s tem nekaj prihranilo na izdatkih za kurivo in razsvetljavo ter predlaga, naj bi se uvedlo nedeljeno uradovanje od 8. do 14. ure. Po uradih, ki imajo posla s strankami, pa se bo uvedla popoldanska dežurna služba. Občinski svet je predlog osvojil, odklonil pa je pritožbo mariborske splošne bolnišnice zoper predpis kanalizacije.

Za socialno-politični odsek je poročal podžupan Golouh. Izjavil je, da je odsek na osnovi lanskih izkušenj sestavil pravilnik Pomožne akcije za stromašne sloje mesta Maribora in je bil pravilnik sprejet. Tudi je občinski svet odobril pravilnik proti zlorabi beračenja na področju mestne občine mariborske. Na osnovi pravilnika se bo prosjačenju omejevalo z uvedbo posebnih nakaznic, ki se bodo dajale beračem namesto denarja. Nakaznice v blokkih po 5 Din bodo meščani dobili pri mestnem socialnem uradu, ki bo pozneje vnovčeval te nakaznice in obenem ugotovil, kdo je res pomoči potreben. Pri mestnem knjigovodstvu pa se bo osnoval fond »Pomoč potrebnim«, v katerega se bodo stekale podpore za podpiranje mestnih prosjakov.

Za tretji odsek je referiral občinski svetnik Tumpelj, ki je najprej stavljal predlog, naj bi se na prošnjo mariborske

sokolske župe prekrstil gornji del Gosposke ulice v Tyrševo ulico. Predlog odseka je bil brez debate sprejet, kakor tudi predlogi, da se ugodno reši prošnja Marije Oehmove za leseno barako v Frančiškanski ulici, prošnja Ivane Globana za spremembo zazidave v Valvazorjevi ulici ter prošnja Marije Merklove in Franca Mikla glede parcelacije. Osvojil pa je sklep avtobusnega odseka, da se odkloni določitev novega avtobusnega postajališča pred Weixlovo trgovino.

Sledil je referat finančnega odseka. Občinski svetnik Saboty je poročal, da je mestna občina prispevala za Pomožno akcijo mesta Maribora znesek 100.000 Din. Ker ima mestna občina vsako leto precejšnjo izgubo pri vojašnicah, ki jih ima v najem erar, predlaga, naj bi občina zamenjala meljsko, Mišičevo in artiljejsko za tri druge erarične objekte. Predlog se je odstopil upravnemu odboru, prav tako tudi predlog glede preureditve in oddaje prostorov kina »Apolo« in bivše uradniške menze. Naknadno je bil odobren predlog, da bo prispevala mestna občina za omiljenje stanovanjske miserie znesek 60.000 Din za nabavo starih železniških tovornih vagonov, ki se bodo postavili in primerno preuredili v mestni gramozni jami. Nabavilo se bo 30—35 vozov, ki bodo služili za stanovanje deložirancem barake v Kraljeviča Marka ulici. Občinski svet je nadalje odklonil prošnjo krčevinske občine za znižanje cene vodi, pripravljen pa je pogajati se s posameznimi interesi; odložila se je prošnja Ivana Lobnika in drugih za podaljšanje vodovoda na Betnavski cesti, kakor tudi kanalizacija hiš ob Tvorniški cesti, odpisalo se bo 20% instalacijskih stroškov Sokolskemu društvu Maribor I. in Maribor III., odklonila se je prošnja SK Maribora za odpis večje porabe vode, odobril pa se je brezplačen odstop zemljišča ob Kopalniški, Marijini in Frančiškanski ulici Pokojniškemu zavodu za gradnjo stanovanjske hiše, ugodilo se je članom garancija za parcele, na katerih stoje njihove hiše. Sprejet je bil nadalje predlog, da se bo zaračunavala občinska taksa odslej na podlagi davčnih ugotovitev in ne večna podlagi policijskih ko doslej.

Nato je prešel referent na najvažnejšo točko dnevnega reda, predstavko glede zvišanja najemnin v mestnih hišah. Razvila se je dolga debata, v katero so posegli občinski svetniki dr. Miloš Vauhnik, ki je predlagal naj se reši to vprašanje mirnim putem, Rudolf Tumpelj, ki je apeliral na občinske svetnike, naj z ozirom na današnje težke razmere najemnikov zavrnejo vsak predlog o zvišanju, nadalje Petajan, ki je izjavil, naj se reši vprašanje zvišanje najemnin s socialnega in ne s trgovskega stališča, občinski svetnik Grčar, in občinski svetnik Ošlak. Sprejet je bil končno spreminjevalni predlog občinskega svetnika dr. Vauhnik a z 18. proti 6. glasovom, da se konstituirajo poseben odbor, ki bo določeval nove najemnine v mestnih hišah po kakovosti stanovanj in po individualni zmožnosti plačevanja posameznega najemnika ter tudi drugi del predloga, da skuša mestna občina najti način kritja deficita, ki je nastal pri gradnji mestnih hiš in raste od leta do leta, z eventualno ugodno prodajo ene ali druge hiše in da se z izkupičkom poravnajo dolgovi, ostanek pa porabi za socialne namene.

Nato je bila javna seja zaključena in je sledila tajna.

Gömbösev obisk pri Mussoliniju

POPOLNO SOGLASJE MED MADŽARSKO IN ITALIJO. GÖMBÖS POTUJE IZ RIMA NA DUNAJ IN V BERLIN.

RIM, 11. novembra. O razgovorih med madžarskim ministrskim predsednikom Gömbösom in Mussolinijem je bilo izdano sledeče uradno poročilo: »Oba državnika sta govorila o splošnem položaju s posebnim ozirom na ona vprašanja, ki direktno interesirajo obe državi. Posebno se je obravnavalo vprašanje poglobitve medsebojnih gospodarskih stikov in ugotovljeno je bilo, da se obe državi popolnoma strinjata v vseh vprašanjih, tako

da se obnovi in podaljša nekdanji sklep o tesnem političnem in gospodarskem sodelovanju Madžarske in Italije.«

BUDIMPEŠTA, 11. novembra. Kakor se iz vladnih krogov doznava, se bo podal ministrski predsednik Gömbös na povratku iz Rima na Dunaj in v Berlin, da se osebno porazgovori o vzpostavitvi tesnih političnih in gospodarskih zvez med Madžarsko in Avstrijo, odnosno Nemčijo.

Vprašanje vojnih dolgov

ANGLIJA JE ZAPROSILA V WASHINGTONU ZA MORATORIJ. POSVETOVANJE HOOVERJA IN ROOSEVELTA.

WASHINGTON, 11. novembra. Včeraj je posetil angleški poslanik Lindsey državne tajnika Stimsona in se z njim dolgo razgovarjal. Med politiki in diplomati je vzbudil ta sestanek veliko zanimanje. Zatrjuje se, da je Lindsey izročil Stimsonu memorandum, nanašajoč se na ureditev plačil angleških vojnih dolgov. Zatrjuje se, da prosi Anglija za moratorij.

V zvezi s tem se spravlja tudi nagla Hooverjeva vrnitev v Washington.

Predsednik Hoover se bo danes sestel z Rooseveltom. V ameriških političnih krogih se ob tej priliki zatrjuje, da bo vlada dovolila enake ugodnosti kakor Angliji tudi ostalim dolžnicam, ako bodo za to zaprosile.

Romanje bolgarskih novinarjev v Rim

LIST »PLADNE« O POTOVANJU. NOVINARJI BODO VIDELI LE TIŠTO, KAR BODO FAŠISTI HOTELI

SOFIJA, 11. novembra. Te dni je odpotovala v Rim skupina bolgarskih novinarjev, zastopnikov večjih listov. To potovanje je vzbudilo v javnosti mnogo komentarjev in obsodb. »Pladne« piše: »Oni, ki so priredili izlet bolgarskih novinarjev v Italijo, pravijo, da gredo naši tovariši tja zato, da bodo videli najnovejše uspehe fašističnega režima v vseh panogah javnega življenja. Med drugim bodo obiskali tudi novo cesto Via dell'Impero, ki združuje središče Rima s Kolosejem. Vzhičeni bodo stali pred Mussolinijevim forumom, ki ga je duce sam odkril. Ali pa ima kakšen smisel, da gredo samo zato v Italijo? Naši tovariši prav gotovo ne bodo videli onih tisočev nesrečnikov, ki so bili vrženi na malarične otoke. Ne bodo videli Mateottijevega groba, nihče jim ne bo govoril o usodi Amendole in o onih desetletjih političnih izgnancev, ne bodo videli ostankov porušenih hiš in pogorelih knjižnic, kakršna je usoda bivšega ministrskega predsednika Francesca Nitija in vsega ostalega, na čemer je zgrajen fašistični režim. Prijateljskemu narodu fašisti vsega tega ne bodo pokazali, ker se v hiši obešenca ne sme govoriti o vrvi!«

da bo glavni predmet razgovora zgraditev velikega mostu čez Donavo in so na tej zgraditvi močno zainteresirani tudi Poljaki in Grki.

Praznik poljske svobode

VARŠAVA, 11. novembra. V zvezi s proslavo osvobođenja Poljske, ki se slavi danes, 11. novembra, je bil dopoldne na enem najlepših trgov prestolnice na svečan način odkrit spomenik vsem umrlim civilnim in vojaškim letalcem, zmagovalcem zraka. Spomenik je delo enega največjih poljskih kiparjev Edvarda Wittiga. K slovesnosti odkritja spomenika je prišla v Varšavo tudi skupina francoskih književnikov in umetnikov, med katerimi so tudi kipar Francis Sicard, kritik Georges Ondard in publicist Henry de Montfort.

SESTANEK KRALJA KARLA IN BORISA.

SOFIJA, 11. novembra. V tukajšnjih službenih krogih se zatrjuje, da se bosta v najkrajšem času sestala romunski in bolgarski kralj, najbrže na neki ladji na Donavi ali na Črnem morju. Temu sestanku se pripisuje velik političen in gospodarski pomen, ker je to po balkanski in svetovni vojni prvi primer, da se sestanejo vladarja Romunije in Bolgarske. V bolgarskih uradnih krogih se zatrjuje, iz ruševin.

IZSTOP IZ KLUBA JRKD.

BEOGRAD, 11. novembra. Poslanca Stavra Trpković in Vlada Krstić sta izstopila iz poslanskega kluba JRKD.

KRALJ FERDINAND V BUDIMPEŠTI.

BUDIMPEŠTA, 11. novembra. Tu se mudi že nekaj dni bivši bolgarski kralj Ferdinand. Novinarjem je izjavil, da bi se rad vrnil na Bolgarsko, toda ne zato, da bi zopet zasedel prestol, temveč da bi preživel zadnja leta svojega življenja pri svojem sinu.

OGENJ V DOMU SLABOUMNE DECE.

CURIH, 11. novembra. Včeraj je pričelo goreti v domu za slaboumno deco v Bühlu pri Waldenswillu pri Curihu. Ogenj je uničil dve štrinadstropni zgradbi. Od 81 otrok, ki so bili v domu, jih pogrešajo 12. Nekatera izoglenela trupla so že potegnili iz ruševin.

Dnevne vesti

Razstave Mariborske jeseni

VINSKA POKUŠNJA.

Kot zadnja, pa zato nič manj, če še ne bolj zanimiva prireditelj »Mariborske jeseni«, naj pride na vrsto v našem opisu vinska pokušnja, ki je marsikomur šele osladila in utrdila lepe utise s prireditelj in razstav jesenskega Maribora. Nameščena je bila razstava vin, ki so se pa točila po poljubni želji, zahtevi in reječnosti denarnice vsakomur, v stranski dvorani pivovarniškega koncertnega poslopja. Obisk raznih »pokuševalcev«, »strokovnjakov« in veselih »interesentov« je bil nad vse razveseljiv, saj si je naročilo v treh dneh natočiti kupico ali tudi več te in one zlahne kapljice nad 5.000 gostov iz vse banovine, nekaj pa jih je bilo tudi iz ostalih delov države in iz tujine.

V ocenjevalni komisiji so bili razen mestnega podžupana g. Golouha in mestnega gradb. nadsvetnika gosp. inž. Černeta tudi g. Franjo Vojsk, strokovni učitelj na mariborski vinorejski šoli kot vinski strokovnjak, veletrgovec z vinom g. Karl Pugel, upokojeni nadučitelj g. Peter Lapornik in železniški uradnik g. Zmagor Hren, ki sta neumorno poslovala pri postrežbi gostov ter agilni aranžer g. Alfonz Gilly, bančni uradnik iz Maribora.

Na pokušnjo je bilo postavljenih 53 najboljših štajerskih vin po 24 razstavljalcih. Med najpomembnejšimi razstavljalci so bili: Josip Mursa iz Krapja, Clotar Bouvier iz Gornje Radgone, graščina Ormož, Josip Ornič iz Ptuj, Jelka Sernečeva iz Hoč, dr. Ferdinand grof Attems iz Slovenske Bistrice, oskrbnikstvo knezo škofjanskega posestva na Betnavi, Srečko Robič iz Limbuša, inž. Fran Pahernik iz Vuhreda, banovinska trsnica in drevesnica iz Pekar, banovinska vinorejska šola v Mariboru, Štajerska vinarska za-

druga, Pugel & Rossmann, dr. Fran Glančnik, Kletarska zadruga (vina iz različnih pokrajin), tv. Pfrimer, Franc Zemljič, Anica Ašičeva, dr. Ploj, Adalbert Gusel (vino Wermouth lastnega pridelka), župan dr. Lipold, vsi iz Maribora ter še nekaj drugih vinogradnikov. Razstavljenih bi bilo lahko še veliko več vin, oziroma bi bilo na razstavi zastopanih veliko več naših odličnih vinogradnikov, pa se je niso mogli udeležiti, ker nimajo doma več starih vin, ki edino prihajajo v poštev pri vinski pokušnji.

Največ priznanja in hvale so dosegle naslednje vrste vina, čeprav tudi ostale niso dosti zaostajale za njimi: Damaščenki muškata, renski rizling, beli burgundec, jeruzalemski šipon, muškata silvanec, ljutomerski rizling, ljutomerski beli burgundec, mala graševina, jeruzalemski murski biser, dišeči traminec, pekrški rizling, haložan, rulandec, muškata, murščanski mozler, traminec, laški rizling, drobni rizling pekrčan, burgundec, pekrčan ter ljutomerčan. Z vini so bile zastopane skoro vse štajerske vinorejske pokrajine, bilo pa je tudi nekaj izbornih kvalitete iz drugih krajev.

Razen vina se je pokušal tudi breza-koholni grozdni in jabolčni sok »Nektar«, ki ga je razstavila tvrdka Ornič iz Ptuj. Njemu je bilo posvečeno posebno zanimanje občinstva in je bilo po njem obilo resnega povpraševanja. Prirediteljni odbor vinske pokušnje je zabeležil velikansko zanimanje za posamezne vrste vina ter je izročil interesentom nešteto naslovov vinskih producentov.

Tudi vinska pokušnja je, kakor vse ostale razstave, dosegla v polni meri svoj namen in nad vse zadovoljiv uspeh.

Poziv mestnega župana

Mariborčani!

Zima je pred durmi. Radi naraščajoče brezposelnosti, bede in pomanjkanja so mnoge družine v velikih skrbih, primanjkuje jim hrane, obleke, obutve, kuriva in nekaterim celo strehe. Najhujše so prizadete družine z malimi otroki.

Mestna občina mariborska se je odločila, da obnovi tudi v ziml 1932/33 pomožno akcijo v podporo brezposelnim, bednim in trpečim Mariborčanom. Njenemu pozivu so se odzvala dobrodelna in druga društva, ki bodo sodelovala pri tej človekoljubni akciji.

Apeliram na celokupno mestno prebivalstvo, zlasti pa na imovitejše, da podpirajo pomožno akcijo za siromašne sloje mesta Maribora. Pomagajo naj v kakršnikoli obliki, bilo v gotovini bilo v naturalljah. Apeliram tudi na uvidevnost hišnih posestnikov napram stanovanjskim najemnikom. Skratka, pomožna akcija naj se podpre z vsem, s čemer se lajša beda, da brez težjih žrtev preživimo težke gospodarske in socialne razmere. Zavedajmo se, da v današnji dobi pomoč ni zgolj socialnega značaja, marveč da je splošna človečanska dolžnost.

Mestna občina mariborska, ki vodi pomožno akcijo, jamči za to, da se bodo darovi pravilno in nepristransko uporabljali. Pomoč se bo nudila predvsem v naravi, in to ne samo potrebnim, ampak tudi podpore vrednim občanom. Akcija je široko zasnovana in centralizirana. Temu primerna bo tudi kontrola.

Prošlo zimo se je ob požitvalnosti Mariborčanov, ki so prispevali za pomožno akcijo v gotovini in blagu v skupni vrednosti pol milijona dinarjev, posrečilo, da smo odvrnili največje gorje. Prepričan sem, da si bo Maribor tudi to pot ohranil svoj dober sloves karitativnega udeleževanja, — tembolj, ker bodo prihodnje zimo, ki bo predvidoma še hujša in težja ko lanska, tudi potrebe mnogo večje.

V prihodnjih dneh bodo organi pomožne akcije dostavljali hišnim lastnikom v Mariboru nabiralne pole, da jih dajo med svoje stanovce in se tem potom obra-

čam nanje s prošnjo, da po svojih močeh bodisi v gotovini, bodisi v blagu ali rabljeni obleki, perilu, obutvi itd. prispevajo za pomožno akcijo. Nabiralne pole in darove bodo 10 dni nato pobrali pooblaščenca mestnega načelstva.

Dasi gospodarsko krizo občuti dandane več ali manj vsaka družina, vsak posejavec ob pridobitnih krogov do duševnih in manualnih delavcev, kljub temu naj ne bo nobenega Mariborčana, ki bi v teh težkih časih ne uvidel, da je njegova človečanska in socialna dolžnost, da doprinese svoje žrtve za brezposelne in obubožane prebivalce mesta Maribora.

V resnem času kličem vsem Mariborčanom:

Pomagajte!

V Mariboru, dne 10. XI. 1932.

Dr. Fran Lipold, s.r.
mestni župan.

Vzgojno predavanje. V torek je bila dvorana v gledališkem poslopju nabito polna. Iz predavanja o obliki dvogovora med gg. Vrancem in Grampovčanom smo na vzgojo otroka. Šola (vzgoja) ni nekaj ločenega, samo iz in za sebe, ampak gre vzporedno z okoljem in časom. Javno življenje, socialne in gospodarske razmere, družina itd., vse to soodloča v vzgoji. Razrvane vsestranske razmere — razrvana vzgoja, ki je najboljša šola ne more biti kos. Razumljivo: mati ni le mati in gospodinja, ampak tudi prva učiteljica-vzgojiteljica. A ta mati je prav sedaj vkovana v težko borbo za gospodarski obstoj. Kako se more posvetiti duševni plati otrokovega življenja — vzgoji? Iz razgovora o stari in novi šoli smo mogli razbrati, da se prva naslanja le na neko količino znanja, dočim stremi nova vzgoja tudi za obuditev notranjih vrednot. A ta novi pravec zahteva poslednih stikov med šolo in domom. Iz zanimanja, ki so ga poslušalci — od ravnateljev in profesorjev srednjih šol do preprostih delavskih staršev — kazali, je razvidno, da je skrb za usodo naše mladine vedno večja. Želimo več takih sestankov, ki naj nas seznanijo z najpomembnejšim vprašanjem, in homo Pedagoški Centrali za to hvaležni.

Občni zbor mariborske strelske družine. V sredo je imela strelska družina v Mariboru svoj osmi letni občni zbor. Prisostvovali so mu okrajni načelnik dr. Ipavic, predstojnik mestne policije dr. Hacin, ravnatelj gozdarske šole inž. Zierenfeld in podpolkovnik Stanišič. Po poročilih tajnika Mohorja, blaginika Vriska, gospodarja prof. Cestnika in revizorja Boltavzarja, je bila volitev odbora. Namesto odhajajočega predsednika polkovnika Lulića je bil izvoljen za predsednika primarij dr. Robič. V odbor so bili izvoljeni še sledeči odborniki: podpolkovnik Stanišič, Mohor, Vrisk, Cestnik, major Gerovac, Lušin, Pureber, inž. Urbas, Sterger, Jančičević, Vukmanič in Boltavzar.

Predavanje poslanca Spindlerja. Združenje mariborskega učiteljskega naraščaja je naprosilo g. poslanca V. Spindlerja za predavanje. G. poslanec bo predaval v soboto ob 14. (2.) uri v slavnostni dvorani učiteljskega v Korščevi ulici o naših narodnih problemih. K predavanju vabimo predvsem tudi dijaštvo drugih srednjih šol. — Združenje mariborskega učiteljskega naraščaja.

Gospodinjina nadaljevalna šola v Krčevini se bo zopet pričela. Vpisovanje učenk bo v nedeljo 13. t. m. od 9. do 10. ure v zborovalnici osnovne šole v Krčevini. Zglasilo se naj tudi mladenke, ki so že vpisane. Pouk je brezplačen, učenke prispevajo samo za prehrano.

Poziv. Mestno načelstvo mariborsko poziva hišne posestnike, njih namestnike (upravitelje) in hišnike, da pred nastopom zime v lastnem interesu izpraznijo in zaprejo vrtno in dvoriščne vodovodne napeljavne in jih tako obvarujejo poškodb radi mraza. Glede hišnih vodovodnih instalacij je iz istega razloga ob nastopu mraza treba paziti na to, da bodo okna na hodnikih, v straniščih in kletnih prostorih zaprta. Jaške z vodomeri morajo biti vedno snažne.

Ljudska univerza v Mariboru. Predavanje danes v petek 11. ovembra odpade radi pedagoškega tedna. Prihodnje predavanje je v ponedeljek 14. novembra in govori z ozirom na 400 letnico g. arh. rav. Baš o turških vpadih na slovensko ozemlje in mesto Maribor.

Mariborčani! V nedeljo 13. novembra ste vabljeni k Sv. Martinu v gostilno Kostajnušek na večjo pojedino gosi in puranov. Zalivalo se bo z zlahno domačo kapljico. Aytobus vozi ob 3. uri popoldan.

Hišni posestniki! Vsi na izredni občni zbor društva hišnih posestnikov v nedeljo 13. novembra t. l. pri »Orlu« ob 9. uri dopoldne.

Zahvala. Poveljstvo požarne brambe se pristočno zahvaljuje trgovcu Jakobu Perhacju za darovani znesek 200 Din.

Ribijski trg. Morskih rib na današnjem trgu ni bilo: prinesli so le ribe iz naših voda in so jih prodajali po 16 Din kg.

Nočni napadi na motorna vozila. Poseben namen imajo zlikovci na Dravskem polju, ki na svojevrsten način napadajo na državnih cestah ponoči motorna vozila in povzročajo s tem veliko nevarnost. Tako so tudi predsinocnim napeli preko ceste 6 milimetrov debelo bakreno žico od brzojavnega droga do drevesa v bližini vasi Zlatolija. V oviro je okrog 22. ure zavozil z vso silo neki tovorni avto in jo pretrgal. Lastnik avtomobila je zadevo prijavil orožnikom, ki polzvedujejo za storilci.

Čudo narave. Kaj rada se je letošnje jeseni poigrala narava s svojim stvarstvom. Še v pozni jeseni cvetejo jabolane in na marsikaterem vrtu so pognale in se razvele pomladanske cvetke. Tako so tudi na posestvu mariborskega državnega pravdnika g. dr. Hojnika v Zgornji Polškavi dozorele sladke maline, kar je vsekakor nenavaden pojav.

Napad. Ko se je včeraj proti večeru vračale domov v Košake 34-letna Olga Vobičeva, žena pekovskega pomočnika, so jo napadli neznani zlikovci, katerih se je le z največjo težavo obranila. Med rivanjem so jo obgrizli na nogi tako hudo, da je morala iskati pomoči v bolnišnici.

Prvi sulec. Znani mariborski zdravnik g. dr. Jože Sekula, priznan ribič in lovec, je ujel te dni v Dravi prvega sulca v letošnji sezoni. Smotreno vzgajanje ribičev in gojenje sulcev po mariborskem ribarskem društvu je začelo roditi prve sadove.

Franc Jožefova grenčica urejuje redno odvajanje in je priporočljiva za duševne delavce, živčno slabe in žene.

Narodno gledališče

Repertoar.

Petek, 11. novembra: Zaprtó.
Sobota, 12. novembra ob 20. uri: »Gospa ministrovka«. Prvič. Red C.
Nedelja, 13. novembra ob 15. uri: »Dve nevesti«. — Ob 20. uri: »Friderika«
Ponedeljek, 14. nov. Zaprtó.

»Gospa ministrovka«. Nušičeva sijajna satira za splošne in politične razmere v naši prestolnici ob začetku sedanega stoletja, se bo uprizorila prvič v letošnji sezoni v torek 15. t. m. To vsebinsko silno zabavno de'lo je doseglo pred dvema sezonoma velik uspeh in se je vprizorilo 13 krat, kar pomeni za dramo silno mnogo.
Prva popoldanska predstava letošnje sezone bo v nedeljo 13. t. m. ob 15. uri. Uprizori se Golarjeva veseloigra »Dve nevesti«, ki se godi na kmetih na Gorenjskem in se ji občinstvo rado vedno znova nasmeje. — Zvečer ob 20. uri se pojé divna Leharjeva opereta »Friderika«, ki je gledališče že večkrat napolnila.

Trdovratno zapeko, katar debelega črevesa, napetosti, želodčne motnja, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo in bolečine v kolkih odpravimo z uporabo naravne »Franc Jožefove« grenčice, če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo čašico. Zdravniki strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje »Franc Jožefova« grenčica celo pri zdravljenju črevesu brez bolečin. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

»ŠLAGER« nas razveseljuje,
po dinar plošče posojuje!

LJUBLJANA CELJE MARIBOR
Gledališka 4 Aškerčeva 3 Slovenska 18

V petek: 11. se ponovi Svengaljev humoristični večer, s popolnoma novim sporedom v »Veliki kavarni«.

Drzen roparski napad sredi mesta. Bivša gostilničarka Marija Medenova je bila sinoči namenjena k neki svoji prijateljici v Razlagovo ulico. Šla je po Cafovi ulici, in ko je zavila pred poslopjem državne trgovske akademije na Zrinjskega trg, je skočil pred njo iz teme neznan moški in ji iztrgal iz rok usnjato ročno torbico, v kateri je imela 25 Din gotovine in razne druge listine. S plenom je skočil na Nedogovo dvorišče v Razlagovi ulici, kjer ga je vzela noč. Po izjavi napadene gostilničarke, je bil storilec star kakih 20 let, visoke postave in oblečen v kratke hlače. Medenova je dogodek takoj prijavila policiji, ki sedaj zasleduje držnega napadalca.

Nesreča. V Počehovi je padel včeraj pri obranju sadja z drevesa 66-letni hlapec Tomaž Rat in si pri padcu poškodoval prsni koš. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico.

Ukradeno kolo. Trgovskemu zastopniku Antonu Součku, stanujočemu v Magdalenski ulici, je bilo včeraj izpred neke trgovine na Kralja Petra trgu ukradeno 600 Din vredno kolo.

Z voza je padel. Ko se je peljal sinoči domov k Sv. Marjeti ob Pesnici posestnik Anton Urnik, je v Košakih padel po nesrečnem naključju z voza. Pri padcu je dobil hudo rano na desnem senu in so mu morali nuditi prvo pomoč mariborski reševalci.

Denar mu je zmešal glavo. Trboveljski mesar Janez Forte je pred dnevi poslal svojega 14-letnega vajenca Vilka Guma, sina rudniškega kovača, z nekim naročilom k mesarju Perdihu v Laško in mu obenem izročil znesek 1000 Din. Vajencu pa je pisani »Jurij« popolnoma zmešal glavo. Namesto, da bi v Laškem izstopil, se je peljal do Celja, od tam v Zagreb, iz Zagreba pa je dopotoval danes dopoldne v Maribor, kjer so ga na kolodvoru aretirali. Našli so pri njem še 200 Din, vse drugo pa je zapravil. O aretaciji mladega pustolovca je policija obvestila mesarskega mojstra Forteja v Trbovljah.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih sprememb. Pusta jesenska megla in oblaki bodo zastirali pot solnčnim žarkom. Davi ob 7. uri je kazal v Mariboru barometer pri 14.6 stopinjah 744.8, reduciran na ničlo pa 743. Na zraku je zlezlo davi živo srebro na 8.2 stopinj. Ponoči je padlo 40 mm pada-vin. Vreme je brez vetra.

Dolnjelendavska požigalna afera

RAZPRAVA PRED MALIM KAZENSKIM SENATOM. — POŽIGALEC HOZJAN OBSOJEN NA 10 LET TEŽKE JEČE. — SOOBTOŽENI INDUSTRIJALEC SAMUEL EPPINGER OPROŠČEN. — DRŽAVNI TOŽILEC VLOŽIL PRIZIV PROTI OPROSTITLNI RAZSODBI.

Pred malim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča so sedeli na zatožni klopi v sredo dopoldne 27letni ključavničarski pomočnik Ludvik Hozjan iz Dolnjelendavskih gor, 20letni mlinarski vajenec France Golenko iz Centibe in 63letni industrijec Samuel Eppinger, madžarski državljani, stanujoč v Dolnji Lendavi. Ludvik Hozjan se je zagovarjal zaradi petih požigov, ki jih je zanel v Centibi lansko leto in tako popolnoma uničil posestnika in mlinarja Ludvika Toka, ki je utrpel nad 600.000 Din škode; industrijec Samuel Eppinger je bil obtožen, da je nagovarjal in podkupil Hozjana, naj mlinarju Toki vse zažge in ga tako gospodarsko uniči, mlinarski pomočnik France Golenko pa je bil obtožen, ker ni naznanil varnostni oblasti, ko je vedel, da namerava Hozjan izvršiti zločinstvo požiga.

Kakor posnemamo iz obtožnice, je pogorel v novembru lanskega leta mlinarju Ludviku Toki v Centibi mlin z vsem inventarjem. Ogenj je povzročil mlinarju okrog 600.000 Din škode, ki je bila le deloma krita z zavarovalnino. Požiga je bil najprej osumljen neki Štefan Vögi, toda radi pomanjkanja dokazov je bilo postopanje zoper njega ustavljeno. Prav slučajno pa so dolnjelendavski orožniki, ki so bili nazirani, da je vmes zlobna roka in tudi prepričani, da požiga zločinec iz konkurence, da bi gospodarsko uničil Toka, izsledili požigalca. Orožniki so namreč zvedeli, da ima Tokin vajenec, obtoženi France Golenko precej denarja, in je, kakor je izpovedal mlinarjev hlapec, najbrže v zvezi z zločinskimi požigalci. Zato so Golenka aretirali. Pri zaslišanju je izpovedal, da je pri gospodarju zažigal Ludvik Hozjan, katerega je podkupil in k požigom nagovarjal dolnjelendavski industrijec Samuel Eppinger.

Na podlagi Golenkovih izpovedb je bil aretiran Ludvik Hozjan, ki je skušal izprva vse tajiti. Zatajil je celo Golenka, končno pa vendar priznal, da ga pozna. Po daljšem oklevanju je priznal in izpovedal Hozjan še več. Na vprašanje, zakaj je požigal, ko vendar ni imel prav nobenega povoda, je izjavil, da ga je k dejanjem nagovarjal tovarnar Samuel Eppinger in mu za to obljubil 10.000 Din. Tudi je izpovedal, da je dobil od Eppingerja pred požigom mlina le 200 Din, potem pa nič več. Ko je pozneje opomnil Eppingerja na njegovo obljubo, ga je tolašil naj počaka, ker trenutno nima denarja. Vse to je obtoženec Hozjan priznal tudi dolnjelendavskemu sodniku.

Ko pa je bil soočen z Eppingerjem, je vztrajal pri svojem priznanju, zanikal pa je, da bi ga bil k požigom nagovarjal.

Hozjana so nato oddali v zapore mariborskega okrožnega sodišča. Tu je pred preiskovalnim sodnikom prekladal vse izjave, ki jih je dal orožnikom in sodniku v Dolnji Lendavi. Odločno je zanikal vsako krivdo in trdil, da ne pozna Golenka in da z Eppingerjem sploh nikdar govoril ni.

Tudi pri včerajšnji razpravi sta obtoženca Hozjan in Eppinger odločno za-

nikala vsako krivdo, dočim je obtoženec France Golenko vztrajal pri vseh svojih prejšnjih izpovedbah. Po daljšem posvetovanju je senat izrekel obsodbo: Obtoženec Ludvik Hozjan je bil obsojen na 10 let težke ječe in trajno izgubo častnih državljanskih pravic ter na povračilo odškodnine mlinarju Ludviku Toki v znesku 250.000 Din; France Golenko je bil obsojen na leto dni težke ječe, ker ni oblastvom prijavil Hozjanovih požigov, čeprav je vedel zanje; obtoženec Samuel Eppinger pa je bil zaradi pomanjkanja dokazov oproščen.

Proti oprostitlni razsodbi je državni tožilec g. dr. Hojnik vložil priziv. Razpravo je vodil v. s. s. g. Lenart, prisodnika pa sta bila okrožna sodnika gg. Kolšek in dr. Čemer.

Pobrežje

Delovanje JRKD. Razmaha v vrstah JRKD na Pobrežju in pravičnega razumevanja vsedrjavne politike ter nacionalne zavednosti se oprijemlje vedno več ljudi. Že takoj v začetku, ko so se začeli razumni in zavedni državljani organizirati v omenjeni novi državni stranki, je na Pobrežju osnoval pripravljalni odbor, ki si je od ustanovitve do danes pridobil pod vodstvom zaslužnega in idealnega narodnega borca Antona Požarja ter ostalih uvidenih odbornikov veliko število članov. Če se upošteva, da je bilo Pobrežje obljudeno prej s protinacionalnimi in protislovenskimi elementi, moramo zares pohvaliti sedanje članice organizacije JRKD in želeli odbornikom ter predsedniku vsestranski uspeh.

Strelska družina. V kratkem bo tudi na Pobrežju ustanovljen odsek strelske družine, ki bo prihodnje leto pričel vaditi.

Sokolsko društvo. Sokolska telovadba, ki je bila poleti na lastnem letnem telovadišču, se nadaljuje sedaj v dvorani brata Renčlja in sicer v vseh oddelkih razen dece.

Gledališke igre. V letošnjem zimskem času imajo na programu vsa nacionalna in humanitarna društva, kakor »Zarja«, »Sokol«, »Rdeči križ«, Gasilsko društvo in Pogrebno društvo več gledaliških iger in sličnih zabavnih prireditev. Sezono je otvoril Rdeči križ, nadaljeval pa Sokol. Dosedanji igri sta zaradi obolesti gospe nadučiteljve M. Klemenčičeve režirala cand. fer. g. Drago Volk in trgovski poslovodja g. Fric Karba. Obe predstavi sta bili dobro obiskani in dobro pripravljene, zato bi želeli, da ne bi prenehala, ampak delala vztrajno dalje.

Občni zbor »Zarje«. Dne 5. t. m. je bil letošnji občni zbor pevskega društva »Zarja« na katerem je bil izvoljen za predsednika zavedni in požrtvovalni narodni delavec, železniški kontrolor gosp.

Anton Pšeničnik, g. Ciril Jančar pa za podpredsednika. Oba voditelja jamčita skupaj z ostalimi odborniki za nadaljnji razvoj in procvit petja na Pobrežju.

Sport

Ilirija: Železničar.

Prvenstvena tekma se bo odigrala v nedeljo 13. t. m. ob 14.30 na igrišču ISSK Maribora, in sicer ob vsakem vremenu. Sodil bo g. Nemeč. Predtekmo bosta odigrali rezervi SK Rapida in SK Železničarja.

Tek osvobojenja.

Kakor vsako leto, bo tudi letos ISSK Maribor priredil na dan 1. decembra tek osvobojenja po mariborskih ulicah. Razpis za to našo največjo lahkoatletsko prireditev bomo objavili prihodnjič.

Zanimiva odločba INSA.

Po sklepu upravnega odbora INS od 31. X. t. l. mora šestoplasirani v podzveznem I. razredu (končni zmagovalci iz kvalifikacijskih tekem najbrže SK Rapid) odigrati vse prvenstvene tekme z ostalimi klubi tega razreda, ne oziraje se na to, če je ta klub že odigral prvenstvene tekme pred odigranjem kvalifikacijskih tekem. Potemtkem bo moral SK Rapid z SK Ilirijo SK Železničarjem in SK Svobodo še enkrat igrati. Razpored nadaljnjega tekmovanja bo objavil LNP.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno.

Delegirajo se v nedeljo, dne 13. t. m.: v Mariboru: Rapid rezerva: Železničar rezerva g. Vesnaver; stranska sodnika pri tekmi Ilirija: Železničar bosta gg. Jenko in Kopic. V Čakovcu: Svoboda (Maribor): Pustakovečki SSK g. Skalar; v Murski Soboti: Čakovečki SK: SK Mura g. Bergant.

Mariborski smučarski klub

opozarja članstvo, da bo drevi ob 20. v dvorani hotela »pri Zamorcu« drugi gimnastični večer. Vabljeni so vsi zimski sportniki.

Iskrla je druga številk

Fotoamaterja,
ednega mesečnika te vrste v slovenskem jeziku. Pisite takoj, da vam pošljemo list na ogle!

FOTOAMATERJE NEOBHODNO POTREBEN VSAKEMU AMATERJU - IN STANE ZA (3 ST.) TENOCE LETO LE DIN 10.- UPRAVA "FOTO-AMATERJA" LJUBLJANA - PREŠERNOVA ULICA 5/1 POSTNI PREDAL 190

Sokolstvo

Sokol Maribor I.

V soboto 12. t. m. ob 20. uri bo v telovadnici predavanje o kumanovski bitki. Za članstvo in naraščaj je predavanje obvezno. V nedeljo 13. t. m. bo istotam družaben večer ob isti uri. Na sporedu igra: »On in njegov kompanjon«. Proslava praznika narodnega zedinjenja bo pri Sokolu I. v soboto 26. t. m. in bo to tudi prosvetni večer s čisto prosvetnim sporedom. Prihodnje leto namerava društvo prirediti veliko tombolo na svojem letnem telovadišču v petem okraju. Dobitki bodo lepi in veliko vredni, razen tega bo po tomboli, ki bo 11. junija, velik ples. Vsa bratska in tudi druga društva prosimo, naj v teh terminih ne prirejajo nobenih prireditev in jih na naše prav iskreno vabimo! — Zdravo!

Sokol v Studencih

vpripori v soboto 12. in nedeljo 13. novembra znano Ziehrerjevo opereto »Potepuhi«, ki je najboljša klasično delo dunajske muzikalne šole in je svoječasno dosegla velike uspehe po vseh večjih odrih (na Dunaju so jo igrali 6 mesecev vsak dan).

Zborovanje župnih starost bo ob priliki otvoritve sokolske razstave v Beogradu. Na zborovanju bodo razpravljali o mnogih važnih vprašanih organizatoričnega značaja.

Koza na dražbi.

Nekemu posestniku v Avstriji so pred kratkim zarubili zadnjo kožo. Ko so se oglasili pri njem eksekutorji, da bi prodali kožo, so jo prignali v sobo in čakali na kupce. Koza pa se je med tem sprehajala po sobi in iskala, kje bi kaj našla za lačni želodec. Ko je padel z mize sodni spis o dražbi, ga je neopaženo — požrla. Šele po daljšem iskanju je prišlo na um eksekutorjem, da ga je najbrže požrla koza, ki se je v kotu za mizo slastno oblizovala.

Prof. Hinko Družovič:

Prva „Velika beseda“ mariborske Čitalnice

(Uvodni govor o priliki proslave sedemdesetletnice dne 5. novembra 1932.)

(Dalje.)

Uspeh tega živahnega in smotrenega delovanja na področju društvenega petja se je prvič pokazal leta 1862., ko je Čitalnica na slovesen način proslavljala prvo obletnico obstoja. Pripravljala se je celo leto na to slavo, kajti zavedala se je njegovega pomena. Postal je ta datum mejnik v zgodovini Slovenstva na bivšem Sp. Štajerskem tudi v pevskem oziru. Sicer je tudi celjski čitalniški zbor to leto stopil v javnost in dasi je bilo v Celju že v petdesetih letih zaznamovati delovanje na področju slovenske dramatike, česar v Mariboru ni bilo, pripada mariborskemu slavju drug pomen: bilo je mnogo obsežnejše in vidimo v njem izrazito narodno in pevsko manifestacijo. Maribor je namreč postal po premestitvi škofjskega sedeža središče slovenskega kulturnega pokreta na ozemlju bivše Sp. Štajerske. In ves ta pomen je našel svoj izraz tudi v petju. To vidimo še v tem, da je n. pr. l. 1859, ko je prišel škof Slošek v Maribor, nastopilo le nemško pevsko društvo s pozdravnim zborom. Slovenskih pevcev še ni bilo za skupni nastop. Pač pa je tri leta pozneje, ob pri-

liki njegovega pogreba, zapel za nemškim zborom tudi čitalniški pevski zbor Jenkov »Blagor mu«, kar je napravilo na občinstvo globok vtis. Bila je to prva slovenska nagrobna na mestnem pokopališču v Mariboru. Vidimo torej, da se je družabna emancipacija najprej in najbolj izrazito izvršila pri pevcih, kar spet lahko razumemo, če pomislimo, da je petje predvsem socialna umetniška panoga in se v njem najbolj odražajo družabne prilike. In tukaj je bilo stremenje, otresti se dotedanje majorizacije. Sicer je slogaštvo še živelo dalje, osobito pri takih, ki jim je manjkala potrebna odločnost. V svojem nagnenju k podcenjevanju lastne veljave, so ti »Nemcem prijazni Slovenci« osobito po mestih in trgih še dalje jačili vrste nemških pevcev in često onemogočili, da bi se razvijalo slovensko petje.

Mariborska čitalniška proslava torej ni bila samo narodna, temveč istotako tudi izrazito pevška manifestacija.

Da nam bo položaj slovenskih mariborskih pevcev popolnoma jasen in da bomo pravilno presojali veliki pomen njihovega udejstvovanja, se moramo še seznaniti s splošnim pevsko-društvenim pokretom v tej dobi. Omenili smo že v začetku ogromni porast pevskega gibanja v Nemčiji. Sedaj, po nastopu ustavne dobe, so prišli na vrsto avstrijski narodi. Razen Nemcev prednjačijo tukaj Čehi, ki so prav kmalu razpolagali s številnimi zbori in velikopotezno organizacija. Po vzoru nemških provincialnih

zvez, ki so sestavni deli celokupne zveze, so šli tudi štajerski nemški pevci na delo, da ustanove tako zveze, ki bi bila del vsenemške pevske zveze. Vidimo torej, da so avstrijski Nemci v oni dobi, ko smo mi šele ustanavljali prve zборе, že prehajali v drugo razvojno etapo, v snovanje višjih pevskih edinic. Razpolagali so že s številnimi pevskimi društvi. Leto 1862 je za vse pevce torej pomembno leto in nazivlje se lahko kot **pevsko leto.** — Nemški pevci so pričeli pri nas s kolektivnim delom, slovenski s prvimi konstruktivnim delom.

Na pobudo graškega pevškega društva je bilo v Mariboru o Binkoštilh tega leta veliko pevsko slavlje, ki je trajalo dva dni in se je končalo z ljudsko veselico na Felberjevem otoku. Zbrani so bili razen graških in mariborskih pevcev še oni iz Celja, Ptujja, Slovenjgradca in Slovenske Bistrice. Dasi je bila prireditev namenjena pobratinstvu graških in mariborskih pevcev, se je hotelo podarjati slogaštvo s Slovenci, kar je prišlo na zunaj s tem do izraza, da je na slavaloku visela zraven nemške trobojnice še slovenska. Tudi napis se je na to nanašal. (Seid einig, einig, einig!) Istočasno kakor v Mariboru je bilo še slično slavlje v Trzinu, in sicer na pobudo celovskega pevškega društva. Navzoče je bilo razen domačega in celovskega pevškega društva še ljubljansko filharmonično društvo, ki je pod vodstvom Nedveda zapelo, v znamenju vedno podudariene harmonije s Slovenci, tuč dva

slovenski pesmi. Malo pozneje se je priredilo tako slavlje še v Konjicah, kjer so peli nemški pevci iz Celja, Slovenske Bistrice in Slovenjgradca. Te činjenice kažejo, da je navzlic poudarjanju složnosti s Slovenci bilo na področju nemškega pevsko-društvenega pokreta že organizatorično delovanje v polnem razmahu, in se je štajerska pevška zveza v tem letu tudi ustanovila.

Z zanesljivostjo sklepamo torej, da so si mariborski čitalničarji svojo prireditev tudi zamislili kot nekaj pendant k nemškim pevskim proslavam kolektivističnega značaja. Zraven številnega zborra, ki so ga sestavili mariborski pevci vseh kategorij, so se pritegnile še zunanje pevške moči, kakor pevski kvartet iz Frama in povabila sta se tudi štajerski kvartet Ipavčev in ljubljanski čitalniški kvartet. Nastop večjega števila pevcev naj bi izražal življenjsko moč in veliko hotenje in bil obenem zmagoslavje slovenske pesmi. Danes, ko imamo zadostno perspektivo, da presojamo te dogodke, se moramo uprav čuditi, s kako podjetnostjo in velikopoteznostjo so šli čitalničarji na delo. Cela prireditev, z okrasitvijo pevške dvorane vred, naj bi učinkovala kar najbolj mogočno in veličastno. Ničesar ni bilo najti, kar bi spominjalo na slogaštvo (in kar se je z nasprotni strani tudi očitalo), temveč, vse je izražalo enodušnost, mladostno svežost in slovansko bratstvo.

(Konec jutri.)

Pierre Loti's

Lotijeva ženitev

Roman 46

Toda kakor vedno, tako se je tudi ob teh besedah pokazal na njenih ustnih oni nerazumljivi smeh. Obrnila se je preč in je molčala. In jaz sem uvideval, da bo postala po mojem odhodu ena najrazuzdanejših in najpokvarjenejših deklet v Papetu.

Kako mi je bilo hudo, moj Bog, ko se je na vsa moja prigovarjanja, na vse moje besede in nauke smejala z istim smehom mrke ravnodušnosti, dvoma in ironije...

Ali je sploh na svetu bolečina, ki bi se mogla primerjati s to: Ljubite, a občutite, da vas ona, ki jo ljubite, nič več ne posluša? Da se srce, ki je bilo vaše, zapira, pa storite karkoli že? Da zmaguje nad njo temna, mračna in neobjasnjiva stran narave, da se je vse oklepa, jo vso prežema in ni nobene rešitve več...?

In vi ljubite iz vse globine svojega srca ono dušo, ki se vam izmika, odmika. Mimo vsega tega pa je v bližini tudi smrt, in tudi ona čaka, preži. Ne bo dolgo, pa bo vzela ono oboževano telo, ki je meso vašega mesa. Smrt brez vstajenja, brez upanja, ker tudi ona, ki bo umrla, nič več ne veruje v ono, kar rešuje in oživlja...

Če bi bila ta duša docela slaba in pokvarjena, bi je bilo človeku žal samo kot nečiste stvari... Toda občutiti, da ta duša trpi, vedeti, da je bila dobra, polna ljubezni in čista!... To je kakor nekak oblak teme, ki se spušča na vas in vam ledeni kri v žilah. Morda bi jo bilo še mogoče rešiti, a treba je iti, oditi za vedno, — čas beži in ničesar ni mogoče storiti, ničesar ukreniti!...

Tedaj se pojavijo izbruh ljubezni in solz; človek se hoče še v poslednjih trenutkih opiti z onim, kar bo kmalu za vselej izgubi, in da ne čuti konca, ki se bliža, izčrpava vse zanosne radosti in mrzlične senzacije, ki jih je sploh mogoče izčrpati iz življenja...

XXVII.

Z Rarahu sva šla roko v roki po poti, ki vodi v Apir. Bilo je to dva dni pred mojim odhodom.

Bila je strašna soparica, kakor pred burjo. Zrak je bil nasičen z duhom po zrelih gojavih; vse rastlinstvo je bilo ovelo in poparjeno. Mlade kokosove palme so risale na neskončnem modrem nebu svoje nepremične, v solncu zlate krone, in vrhunec gore Fataua je moel v višave svoj goli greben, na katerega so se nahlo lepili mali sivi oblaki. Njegove bazaltne skale so kakor ogromna, težka in razgreta masa pritiskala na glave, na misli in sleherni čutila.

Dve ženski, ki se je zdejo da sta naju sede čakali ob poti, sta se nenadoma

dvignili in se napotili k nama.

Starejša, že vela, slabotna in skučena, je peljala za roko drugo, ki je bila še mlada in lepa. Bili sta stara Hapoto in njena hči Taimaha...

»Loti«, je dejala ponižno starka, ko smo se srečali, »odpusti Taimahi!...«

Taimaha se je smehljala s svojim večnim smehom, dočim je povešala oči k tlom kakor malo sramežljivo dete, ki je bilo zasačeno pri laži in grehu, ki se pa prav nič ne zaveda, koliko je zakrivilo in se zato čisto nič ne kesa...

»Loti«, je dejala Rarahu angleško, »Loti, oprostij ji!«

Tedaj sem ji oprostil in odpustil ter sprejel roko, ki mi jo je nudila. — Nam, ki smo rojeni na drugi strani sveta, nam nikakor ni mogoče soditi in obsojati, dati razumeti narave ljudi, ki so tako silno različni od nas, ki jim je osnova, temelj značaja, mišljenja, čustvovanja in pojmovanja docela zagoneten, čudno izoblikovan in divjaški, ki pa so v nekaterih trenutkih vendar lahko polni ljubezni in globokega, nežnega občutja...

Taimaha mi je morala izročiti neki zelo dragocen predmet, staro relikvijo — Ruerijev pareo, ki sem ga ji bil na njeno željo izročil.

Taimaha ga je bila oprala in zelo skrbno popravila. Izgledala pa je notranje pretresena in ginjena in v njenih očeh so zabledele solze, ko mi je izročila ta spomin, da se vrne z menoj nazaj tja, odkoder sem ga bil prinesel.

XXVIII.

O priliki poslovilnega obiska pri kraljici Pomari sem ji priporočil Rarahu. »...Še zanjo da se brigam, Loti!« je dejala stara kraljica. »Kaj ti bo to koristilo?...«

»Zato, ker se bom vrnil...« sem odgovoril oklevaje.

»Loti!... tudi tvoj brat je pred odhodom dejal, da se bo vrnil!... Vi vsi pravite tako, — je nadaljevala, kakor da bi zbirala v mislih svoje spomine. — »Vi vsi pravite tako, kadar zapuščate moje otočje. Toda dežela Britanije (te fenua Piritanija) je daleč od Polinezie; od vseh onih, ki so odšli, jih je bilo zelo zelo malo, ki so se vrnil...«

Poljubi rajši tega otroka, — je dejala in mi pokazala z roko svojo vnukinjo, malo kneginjo Pomaro V. — ker nje ne boš več našel, tudi če se res vrneš!...«

XXIX.

Bilo je zvečer; z Rarahu sva sedela pod verando najinega malega domovanja. Od povsod se je oglašalo čvrčanje poletnih črčkov. Divje razraščene veje pomarančevcev in ibiskusovcev so dajale najini hišici izgled zapuščenosti, da je bila skoraj napol skrita pod njihovimi gostimi kronami.

»Rarahu«, sem ji dejal, »ne veruješ več v Boga svoje rane mladosti, ki si ga nekoč tako vernó in vdano molila?«

»Ko človek umre in ga pokopljejo«, je dejala počasi Rarahu, — »kdo ga more zopet oživeti?«

Poljčane

Premestitve. Premeščen je za postajenačelnika v Zreče pri Konjicah tukajšnji železniški uradnik, agilni sokolski delavec g. Franc Kozjek. Sem pa je prispel nanovo te dni železniški uradnik g. Jože Grebenšek iz Rimskih Toplic. G. Franc Dežen je pa upokojen.

Poroka. Poročila sta se v nedeljo v tukajšnji farni cerkvi šofer gosp. Ivan Soršak in gdč. Anči Glančnikova. Bilo srečno!

Iz sportnega življenja. Odkar imamo ustanovljen sportni klub, je na njegovem igrišču, zlasti pa ob nedeljah, sila živahno. V nedeljo so bile odigrane tam od 14. ure naprej kar tri tekme. Zlasti je bila zabavna ona med »starimi« in rezervnim moštvom SK Boča, kjer so zmagali častno prvi z 1:0. Potem je igralo prvo moštvo s »starimi« ter zmagalo s 2:0. Nazadnje sta se srečala še prvo moštvo SK Boča in rezerva z izidom 4:3. Vse kaže, da so bile to zadnje tekme v tej sezoni, ker zima že trka na vrata.

Silo II je hotel storiti... Ko sta se vračala pred dnevi iz Kočnega skozi gozd Vrhole 23letni France V. iz H. in Jera P. iz V. proti domu v vešelem razgovoru, oba malo dobre volje, lo je fant hotel spolno rabiti. Ker se je pa branila, jo je napadel ter jo s palico pretepal. Strgal ji je tudi predpasnik in obleko. Orožništvo, ki ga je v zadevi zaslišalo, se je izgovarjal s pijanostjo obeh.

Tatvina. Včeraj je tukajšnjemu posestniku P. naenkrat zmanjkalo okrog 3500 Din. Ko je šel v klet, je pustil listnico z denarjem in dokumenti vred na postelji.

Dasi je P. prišedši nazaj prebrskal vse kote, o denarju ni bilo več duha ne sluha. Njegove listnice si je v ugodnem trenutku polastil kakšen nepridipray.

Druga gledališka predstava Sokola bo v nedeljo ob pol 16. uri. Vprizori se Cvetka Golarja vesela igra »Dve nevesti«, pri kateri sodeluje nekaj novih moči. Opozorjamo zlasti tudi najbližja sosednja društva, da si v nedeljo pri nas ogledajo to igro, ki nudi izreden užitek!

Uresničene grozne sanje

Švicarski trgovec Valeriano je odpotoval s svojo mlado ženo iz Berna v Italijo. V bližini Ternia pa je mladi par doletela smrtna nesreča. Avtomobil, v katerem sta se vozila, je zavozil na nekem železniškem prelazu v vlak, ki je zdrobil in razmesaril oba potnika. Pri smrtno ponesrečenem trgovcu so našli pismo njegove matere, v katerem ga prosi, naj se takoj vrne s potovanja, ker je sanjala

strašne sanje, da je zavozil s svojim avtomobilom v vlak in da so težka železna kolesa povozila njega in ženo. Tudi so našli pri njem pismo, naslovljeno na njegovo mater, v katerem jo tolaži in prosi, naj se zaradi sani ne razburja po nepotrebnem.

Tragedija vojnega ujetnika.

Po dolgih letih se je vrnil iz ruskega ujetništva v svoj domači kraj Kritzendorf blizu Dunaja vojni ujetnik Leopold Kersendorfer, katerega je njegova sestra, ki se je med tem poročila, proglašila za mrtvega. Ko je Kersendorfer potrkal na domača vrata, ga sestra ni hotela sprejeti pod streho. Tudi mu ni hotela priznati dedščine, in ker ni imel sredstev, da bi se bil pravdal z njo, je obupal nad življenjem in se obesil na vratih roistne hiše.

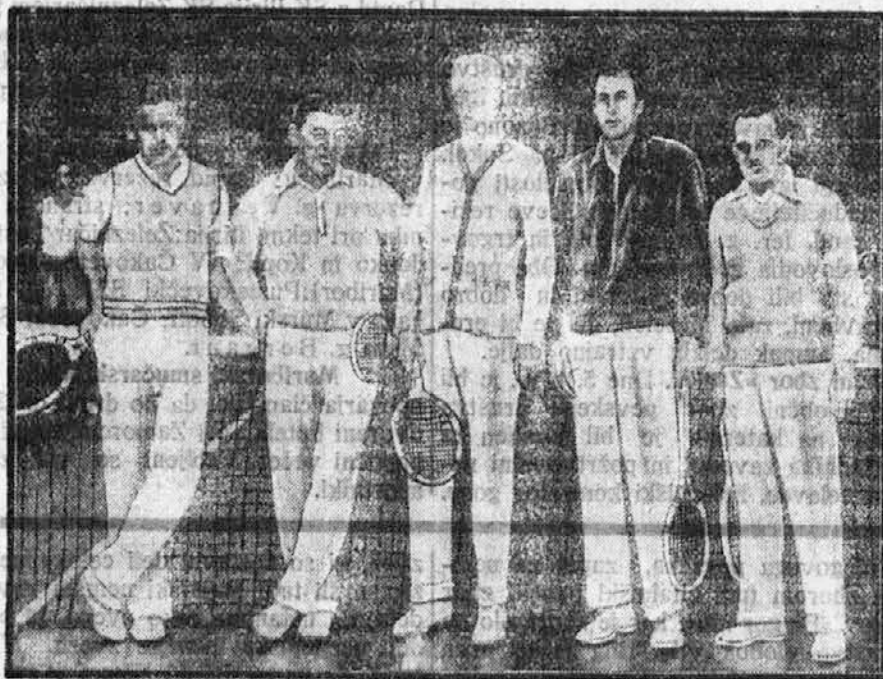
V pričakovanju Noblove nagrade.

Veliko zanimanje je v vrstah pisateljev za letošnjo Noblovo nagrado. Še nobeno leto se ni javilo tako veliko številu kandidatov ko letos. Nič manj ko 111 pisateljev reflektira na to veliko priznanje. Zastopani so skoro vsi narodi (še našega ni), najboljše izgleda pa imajo Francozi in Angleži.

Romantično ženitveno potovanje.

Komaj se je bil oženil neki mladi angleški župnik s hčerko bogatega trgovca, že je dobil poziv, da mora z neko ekspedicijo v polarne kraje. S seboj je vzal tudi svojo mlado ženo, in sta zadnje dni prejšnjega tedna odplula vzdolž Labradorja in Hudsonbaya v kraje večnega leda, kjer bosta ostala 10 mesecev in kjer ju bo grela le vroča ljubezen.

Svedski kralj kot igralec tenisa

Svedski kralj Gustav je znan kot strasten igralec tenisa tudi sedaj, dasi je star že 74 let. Nastopa tudi na raznih turnirjih kot »Mister G.« Naša slika ga kaže (v sredi) med igralci znamenite Tildenove skupine.

Instrukcij

išče odlični dijak, višje šole. Naslov pri upravi. 3734

Opremljeno lepo in zračno sobo takoj oddam. Ob železnici 6 II. 3743

Oddam takoj opremljeno sobo s posebnim vhodom. Marmontova ul. 12, Avtobusna postaja, Ketejeva ulica. 3742

Kupim Sienkiewicz: Mali vitez in Križarji. Plačam takoj. Tiskovna zadruga, Aleksandrova cesta 13. 3750

Kuhinjska kredenca in železen štedilnik ceneno na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 3738

Čedno opremljeno solčno in snažno sobo s vhodom iz stopnic oddam boljšemu gospodu. Prešernova ul. 19. 3729

Solske torbice,

aktivke, denarnice v veliki izbiri. Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 3693

Dvosobno zasebno stanovanje

v stari in novi hiši oddam, Maribor, Smetanova ulica 54, vprašati v gostilni. 3733

Kovčke,

dokolenice, nahrbtnike v veliki izbiri po nizkih cenah priporočam Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 3694

Najlepše razglednice

mariborske, umetne, Salon de Paris

i. t. d. kupujte v papirnici knjigarne

Tiskovne zadruge

Maribor, Aleksandrova 13

Vzajemna pomoč

reg. pom. blagajna v Ljubljani, Mencingerjeva ul. 4, javlja članom Vzajemne pomoči, reg. pom. blag. v likvidaciji, da naj se glede »Izjaj in pooblastil« oglasijo osebno ali pismeno z nutančnim naslovom na Adama Crešnarja, Maribor, Koroška c. 41. 3751

S sladkim muškatelem

in z domačimi jetnicami ob sobotah in nedeljah postrežem svojim gostom, katerim obenem naznanjam, da sem prevzela gostilno »Jurgle« v Kacjanerjevi ulici. Točim tudi druga pristna vina in postrežem gostom ob vsakem času s toplimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah. Se priporočam. Marija Drčarjeva, gostilničarka. 3745